مرکز آینده پژوهی جهان اسلام
Islamic World Future Research center
دارای مجوز رسمی به شماره ۱۰۰۴۸۶ از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

تیرماه ۱۴۰۴

سنجش اجتماعی

تحولات سوریه و عملیات نظامی رژیم صهیونیستی در خاک این کشور

بررسی مواضع کاربران عرب‌زبان در شبکه اجتماعی ایکس

در بازه زمانی ۱۴۰۴/۰۴/۲۳ الی ۱۴۰۴/۰۴/۳۰

سجاد رفیعی کارشناس روابط بین الملل

خلاصه مدیریتی

۱. افزایش سطح نارضایتی عمومی و کاهش محسوس محبوبیت ابومحمد الجولاني

بررسی‌های انجام شده، نشان از افزایش سطح نارضایتی‌های عمومی درپی تشدید درگیری‌ها در استان‌های جنوبی و حملات رژیم صهیونیستی به خاک سوریه دارد. از منظر بخش قابل توجهی از کاربران، جولاني به‌سبب وامداری از جریان‌های مختلف سیاسی، توان مقابله با رژیم صهیونیستی جهت حفظ تمامیت ارضی را ندارد. برای نخستین بار پس از استقرار تحریر الشام در کاخ ریاست جمهوری دمشق، دو دستگی و شکافی عمیق در میان حامیان سابق جولانی به‌چشم می‌خورد.

۲. نفوذ صهیونیست‌های عربی‌نویس به اعماق شبکه

تلاش صهیونیست‌های عربی‌نویس نظیر ادي کوهن و مئیر مصري برای تفرقه‌افکنی میان جامعه عرب، به‌ثمر نشسته است. این دو حساب و دیگر صهیونیست‌های عربی‌نویس، در یکی از جریان‌های معارض جولانی و در نزدیکی کاربران حامی مقاومت و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته‌اند. برخی کاربران عرب‌زبانِ معارضِ جولاني، ابایی از همراهی و هم‌صدایی با صهیونیست‌ها ندارند.

۳. نگرانی خواص و اینفلوئنسرهای مصری، لبنانی و سوری

بررسی‌ها نشان می‌دهد که شماری از تحلیلگران این سه کشور نسبت به عزم جدی رژیم صهیونیستی برای ترسیم نقشه موسوم به «خاورمیانه جدید»، هشدار داده‌اند. الازهر مصر، سامح عسکر و.. را می‌توان گره‌های شاخص این محور تولید و انتشار محتوا دانست. برای نخستین بار، تولید و انتشار محتوا در ارتباط با «مسیر داود»، در ایکس عربی افزایشی معتنی‌به داشته است.

۴. حمایت رباتیک باهدف ترمیم پایگاه مردمی ابومحمد الجولاني

ردپای مجازی حساب‌های خودکار (به‌ویژه از مبداء سعودی و امارات متحده عربی) در بازنشر انبوه پیام تلویزیونی ابومحمد الجولاني پس از حملات هوایی رژیم صهیونیستی به محوطه کاخ ریاست جمهوری و ساختمان ستاد کل ارتش سوریه، کاملا مشهود است. قله تولید و انتشار در این بازه، حائز فراوانی و فاقد فراگیری است.

۵. اظهار شادمانی از حملات رژیم صهیونیستی، دستاویزی برای تخریب مقاومت و ایران

شماری از اینفلوئنسرهای منتسب به مقاومت (به‌ویژه در عراق) پس از حمله رژیم صهیونیستی به سوریه و به‌تلافی اظهار شادمانی برخی سوری‌های معارض ایران پس از آغاز جنگ ۱۲ روزه، مضامینی تحریک‌آمیز تولید و منتشر کردند. از جمله این کاربران می‌توان به سعاد القیسي اشاره کرد. البته که این رفتار تحریک‌آمیز در میان برخی حساب‌های عربی‌نویس از مبدا ایران نیز مشاهده شد. این رفتار نسنجیده در برهه فعلی، زمینه را برای انتقادات گسترده علیه ایران و مقاومت فراهم آورد. شماری از کاربران بر این باورند که ایران، در جنگ با اسرائیل تنها منافع ملی خود را دنبال می‌کند و اهتمامی نسبت به اعراب متضرر از جنایات رژیم صهیونیستی ندارد.

۶. حکمت الهجري و دروزی‌های سوریه، منفورترین بازیگر صحنه وضعیت

بررسی رویکرد کاربران نسبت به موجودیت‌های نامدار و پرتکرار در متن توییت‌ها نشان می‌دهد که دروزِ سوریه، منفورترین بازیگر در تحولات اخیر سوریه هستند. به اعتقاد برخی کاربران، ایالات متحده آمریکا در غرب آسیا، سگی پاسبان به‌نام اسرائیل دارد که دروزی‌ها نقش سگ پاسبان آن را ایفا می‌کنند. از منظر ایشان، تنها آورده دروز و حکمت الهجري برای اسرائیل، ایجاد منطقه‌ای حائل است.

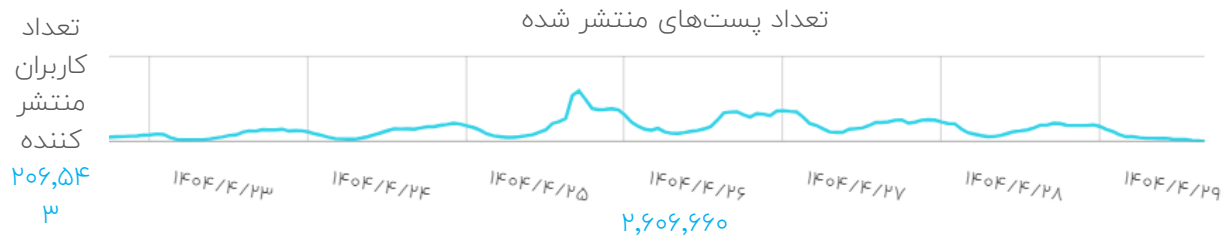
۷. سناریوهای محتمل برای آینده درگیری‌ها

یکی از محتمل‌ترین سناریوها از منظر کاربران تداوم درگیری‌ها در استان‌های جنوبی است. تحرکات عشایر عرب و ترکمان و نفیرهای عام و مطالبه جهاد، دستاویز رژیم صهیونیستی برای تداوم حملاتش خواهد بود. دومین سناریو، باز شدن پای لبنان و حزب‌الله به این میدان نبرد است. برخی کاربران معتقدند که رژیم در تلاش است تا از طریق سوریه، کریدوری جدید به‌سمت لبنان باز کند. معدودی از کاربران نیز معتقدند که آتش‌بس میان جولاني و اسرائیل، به‌شرط تن دادن به عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی، تا مدتی پایدار می‌ماند و نقض فاحشی رخ نخواهد داد.

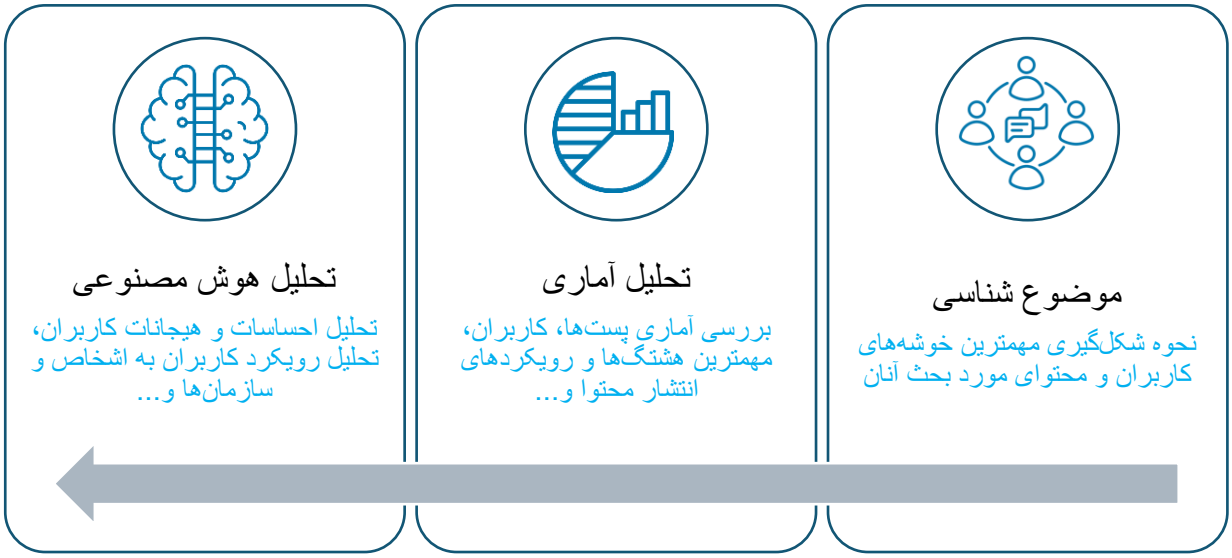
مقدمه گزارش

تحولات اخیر سوریه، از درگیری‌های خونین در سویدا تا حملات هوایی رژیم صهیونیستی و تحرکات دیپلماتیک بازیگران خارجی، بار دیگر این کشور بحران‌زده را در کانون تنش‌های امنیتی و ژئوپلیتیکی قرار داده است. در چنین فضایی، بازتاب این رویدادها در شبکه‌های اجتماعی می‌تواند ابعاد جدیدی از درک عمومی، روایات غالب و واکنش‌های مردمی را آشکار سازد. پلتفرم ایکس به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بسترهای تبادل محتوای دیجیتال در میان کاربران عرب‌زبان، بستر مناسبی برای رصد گفتمان‌های شکل‌گرفته حول بحران سوریه فراهم می‌کند. این گزارش با تمرکز بر محتوای تولیدشده در این فضا، به تحلیل گفتمان‌ها و سنجش اجتماعی موضع‌گیری‌ها نسبت به رویدادهای اخیر سوریه می‌پردازد.

در ادامه خط زمانی تولید و انتشار محتوا در ارتباط با موضوع گزارش قابل مشاهده است. تعداد ۲,۶۰۶,۶۶۰ پست در بازه گزارش توسط ۲۰۶,۵۴۳ کاربر منحصر به‌فرد در ارتباط با این موضوع تولید و منتشر شده است. فراوانی محتوای منتشر شده و تعداد کاربران منحصربه‌فرد، نشان از اهمیت ویژه موضوع گزارش نزد کاربران ایکس عربی دارد.

ساختار و بخش‌های اصلی گزارش حاضر در تصاویر زیر قابل مشاهده است. مفاد این گزارش در سه سرفصل اصلی موضوع‌شناسی، تحلیل آماری و تحلیل هوش مصنوعی ارائه شده است.

موضوع شناسی

جامعه شناسی خوشه‌ها

مهمترین گروه‌ها و خوشه‌های کاربران و تحلیل آن

روایت‌شناسی محتوا

مهمترین محورهای اشاره شده توسط جوامع

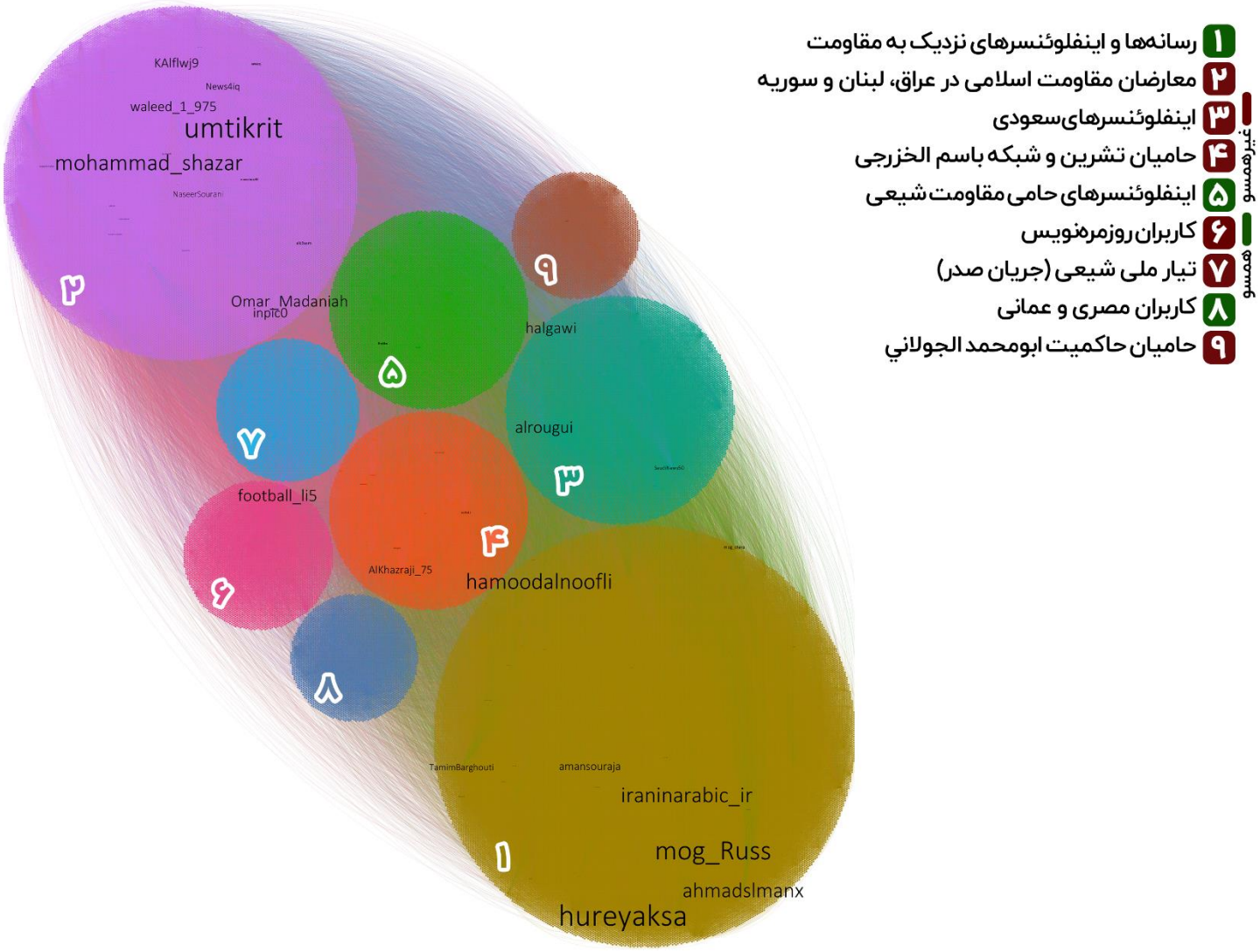
روندشناسی موضوع

روند شکل گرفته در تولید محتوا توسط کاربران

جامعه شناسی خوشه‌ها

در این بخش از گزارش، همگان‌های شبکه‌ای مرتبط با موضوع گزارش قابل مشاهده می‌باشد. ترسیم گراف زیر می‌تواند موجب شناخت خوشه‌ها و کلونی‌های فعال مرتبط با موضوع شود. در این گراف، افراد تاثیرگذار هر خوشه و همچنین نسبت فراوانی ایشان ارائه شده است. در مجموع، گراف زیر ابزاری است که به صورت مؤثر می‌تواند داده‌های پیچیده را در قالبی بصری و قابل فهم نمایش دهد، در این گراف، اندازه خوشه‌ها، سلسله‌مراتب و گره‌های برتر اهمیت دارد.

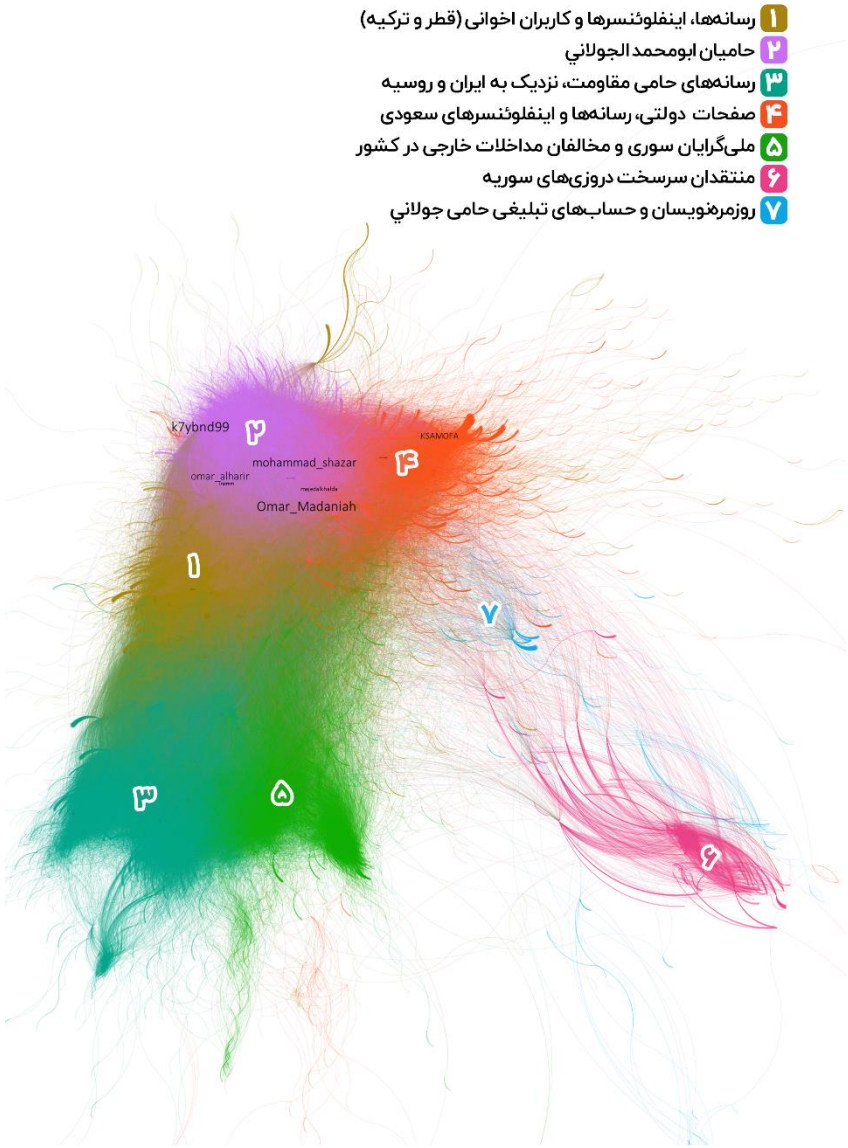
خلاصه مدیریتی: مضامین منتشرشده در ایکس عربی درباره تحولات اخیر سوریه، شکاف آشکاری میان حامیان و مخالفان جولانی نشان می‌دهد. مخالفان، او و دروزی‌ها را وابسته به اسرائیل دانسته، از عشایر عربی حمایت کرده و حملات رژیم صهیونیستی را محکوم کرده‌اند. در مقابل، حامیان جولانی با دفاع از مشروعیت و اقتدار او، ادعاهای فرار یا ضعف را تکذیب کرده‌اند. هم‌زمان، جریان‌های همسو با مقاومت نیز با معرفی جولانی به‌عنوان دست‌نشانده و تأکید بر نقش حزب‌الله و انصارالله در محکومیت تجاوزات، روایتی متفاوت و انتقادی از وضعیت سوریه ارائه داده‌اند.

شماره خوشه	جامعه	سوگیری	مضامین برتر تولید و انتشار محتوا در خوشه	فراگیری (درصد)	تاثیر (درصد)	اثرگذارترین
۱	رسانه‌ها، اینفلوئنسرها و کاربران اخوانی (قطر و ترکیه)	غیرهمسو	۱. هشدار در مورد خوی توسعه‌طلب و تمامیت‌خواه رژیم صهیونیستی و احتمال گسترش درگیری‌ها به قاهره و ریاض. ۲. معرفی دروزی‌ها به‌عنوان حافظ منافع اسرائیل در خاک سوریه و عامل ویرانی کشور. ۳. اشاره به محکومیت رژیم صهیونیستی در پی حمله به دمشق در جامعه بین‌الملل. ۴. تقدیر از عشایر عرب و ترکمان سوریه به‌خاطر ایستادگی درمقابل شورشیان دروزی. ۵. درخواست پایان دادن به قائله دروزی‌ها در جنوب سروریه.	۲۶.۳۰	۱۸.۹۴	Tamerqdh تامر AJArabic قناة الجزيرة Rd_fasl الرادع المغربي
۲	حامیان ابومحمد الجولاني	غیرهمسو	۱. معرفی دروزی‌ها و علوی‌ها به‌عنوان بقایای نظام اسد. ۲. اعلام آمادگی برای جهاد به‌فرمان الجولاني. ۳. تکذیب ادعای فرار جولاني از دمشق. ۴. شکست شورش دروزی‌ها نشانه محبوبیت جولاني. ۵. انتقاد از خوشحالی برخی معارضان جولاني پس از یورش اسرائیل به خاک سوریه.	۲۲.۱۹	۴۳.۳۳	kVybnd۹۹ قتيبة ياسين Omar_Madaniah عمر مدنية mohammad_shazar محمد شازار
۳	رسانه‌های حامی مقاومت، نزدیک به ایران و روسیه	همسو	۱. انتقاد از عدم اهتمام اردوغان نسبت به جنایات رژیم صهیونیستی در سوریه و تمسخر او. ۲. معرفی بشار اسد به‌عنوان ستون فروریخته سوریه و معرفی جولانی به‌عنوان عامل رژیم. ۳. احتمال گسترش درگیری‌ها به مصر، اردن و حتی ترکیه. ۴. معرفی جولانی به‌عنوان دست‌نشانده اسرائیل و ترکیه و مهره‌ای فاقد اختیار و اراده. ۵. محکومیت حملات رژیم توسط انصارالله و حزب‌الله.	۲۰.۱۰	۱۸	Nasr_Amerl نصرالدين عامر Ahmadslmanx احمد سلمان mog_Russ الموجز الروسي
۴	صفحات دولتی، رسانه‌ها و اینفلوئنسرهای سعودی	غیرهمسو	۱. معرفی بشار اسد به‌عنوان دست‌نشانده رژیم. ۲. انتقاد از نافرمانی‌های مدنی در سویداء. ۳. انتشار بیانیه محکومیت حملات رژیم صهیونیستی. ۴. حمایت از عشائر عربی و انتقاد از دروزی‌ها. ۵. آرزوی پایان جنگ و استقرار صلح در سوریه.	۱۸.۳۰	۱۰.۴۴	KSAMOFA الوزارة الخارجية Alrougui عبدالله الروقي Tariqalhomayed طارق الحميّد

۵	ملی‌گرایان سوری و مخالفان مداخلات خارجی در کشور	همسو	۱. اعلام حمایت از عشایر و انتقاد از الجولانی به‌سبب عدم اهتمام نسبت به هتک تمامیت ارضی کشور. ۲. توخالی و پوشالی خواندن وعده‌های ترامپ از جمله رفع تحریم‌ها. ۳. پیش‌بینی تطبیع سوریه و رژیم صهیونیستی در آینده نزدیک. ۴. بازتاب اعتراضات مردمی در دمشق و مطالبه سرنگونی جولانی. ۵. معرفی عصابات جولان به‌عنوان بقایای داعش.	۹.۸۵	۷.۵۵	SkyNewsArabia_B اسكاي نيوز Wiamwahhab ويام وهاب AliKolo۱۹ علي كولو
۶	منتقدان سرسخت دروزی‌های سوریه	غیرهمسو	۱. بازخوانی جنابات دروزی‌ها و مواضع نزدیک به صهیونیسم ایشان. ۲. حمایت از ابومحمد الجولانی و تکفیر دروزی‌ها. ۳. درخواست محاکمه و سلب تابعیت حکمت الهجري. ۴. دعای خیر برای عشائر عرب و ترکمان در سویداء. ۵. معرفی دروزی‌ها به‌عنوان سگ نگهبان رژیم صهیونیستی.	۱.۷۵	۱.۳۴	Engzahermz ظاهر المظلوم bmbaY النداوي dr__mot۳b۱۰ متعب الشعيبي
۷	روزمره‌نویسان و حساب‌های تبلیغی حامی جولاني	غیرهمسو	۱. استفاده از هشتگ‌های مرتبط با موضوع گزارش برای دیده شدن محتوا. ۲. اشاره به مواضع جولانی و تقدیر از تلاش او برای دور نگاه داشتن کشور از جنگی تمام عیار. ۳. قدرتمند و صاحب اراده دانستن جولانی. ۴. دعا برای بهبود شرایط در سوریه. ۵. تکذیب خبر فرار جولاني از دمشق.	۱.۳۹	۰.۳۹	mlqbnmmd۳ معلومات تفيد BorkanSP۴ بـن مبارك ۸iff۶ فيديوهات منوعه

ارتباط جوامع

نظر به گراف روبرو، نکات زیر در قالب تحلیل تعاملات ارائه شده است:

۱. حمایت از جولانی، وجه فارق دو جبهه

مطابق گراف، آنچه خوشه‌های ۳ و ۵ را از دیگر خوشه‌های فعال جدا کرده، رویکرد انتقادی ایشان نسبت به ابومحمد الجولانی است. گفتنی است که عمده کاربران خوشه شماره ۵، پس از ضعف جولانی در حفظ تمامیت ارضی کشور، نسبت به او تغییر رویکرد داده‌اند.

۲. نرخ مشارکت کم‌نظیر و تراکم گراف

تراکم و چگالی گراف، نشان از اهمیت موضوع گزارش نزد کاربران عرب‌زبان دارد. جنگ در سوریه، در هفته‌ای که گذشت، مهمترین موضوع ایکس عربی بوده است.

۳. کاهش نفوذ ترکیه در سوریه و تبدیل به بازیگری حاشیه‌ای

به موازات رویدادهای حاق واقع، تاثیرگذاری گره‌های عربی‌نویس از مبداء ترکیه، کاهشی چشمگیر داشته است. از جمله این گره‌ها می‌توان به سارة اردوغان و خبرگزاری تی‌آرتی اشاره کرد.

۴. پیدایش شکاف در صفوف تحریر الشام و حامیان آن

پس از پخش پیام تلویزیونی الجولاني، برخی حامیان او (خصوصا در استان‌های جنوبی نظیر سویداء و قنیطرة) نسبت به او احساس دلسردی کردند. مقابله با عزم عشایر عرب برای آزادسازی مناطق از دست رفته جنوبی انتقادات را تشدید کرد. این دسته از کاربران عموما در خوشه ۵ قرار دارند.

۵. دست بالای حامیان جولانی در بازدید و تاثیرگذاری محتوا

اندازه برچسب‌ها رابطه‌ای مستقیم با میزان اثرگذاری دارد. مطابق گراف روبرو، عمر مدنیة، قطیبة یاسین و محمد شازار که هر سه از کاربران شاخص معارض محسوب می‌شوند بیشترین تاثیرگذاری را به خود اختصاص داده‌اند.

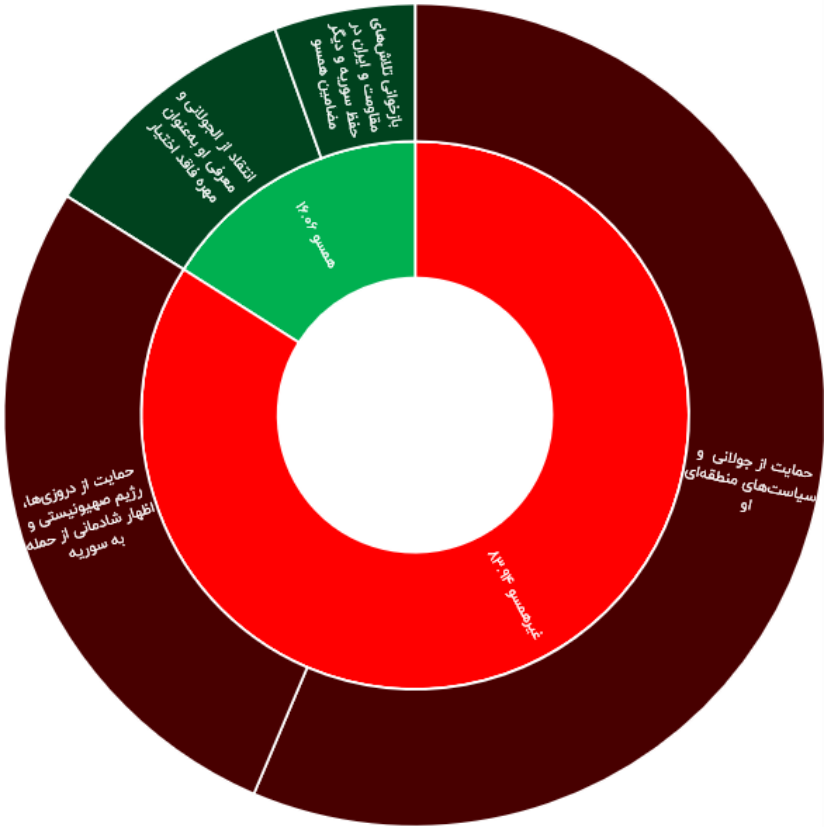
۶. نفوذ صهیونیست‌های عربی‌نویس به اعماق شبکه

تلاش صهیونیست‌های عربی‌نویس نظیر ادی کوهن و مئیر مصري برای تفرقه‌افکنی میان جامعه عرب، به‌ثمر نشسته است. این دو حساب و دیگر صهیونیست‌های عربی‌نویس، در خوشه ۵ و در نزدیکی کاربران خوشه سوم، قرار گرفته‌اند. برخی کاربران عرب‌زبان معارض جولاني ابایی از همراهی و هم‌صدایی با صهیون‌ها ندارند.

روایت شناسی محتوا

در این بخش از گزارش، اهم محورهای تولید و انتشار محتوا در ارتباط با موضوع مورد گزارش قابل مشاهده است. فراوانی و تاثیرگذاری محتوا برای شناسایی این محورها، توأما مورد بررسی قرار گرفته است. در ادامه محورهای اصلی تولید و انتشار محتوا و همچنین برترین توییت‌ها از حیث ضریب نفوذ و تاثیرگذاری قابل مشاهده می‌باشد.

خلاصه مدیریتی: مضامین منتشرشده در ایکس عربی درباره تحولات اخیر سوریه به چهار محور اصلی تقسیم می‌شوند: حامیان جولانی، با ستایش از تلاش‌های او برای حفظ تمامیت ارضی سوریه، شایعات درباره فرارش را رد کرده و آمادگی خود را برای جانفشانی در مسیر او اعلام کرده‌اند؛ در مقابل، مخالفان او را مهره‌ای وابسته به ترکیه، فاقد اراده و ناتوان در مقابله با رژیم صهیونیستی دانسته‌اند؛ جریان سومی با حمایت از رژیم صهیونیستی و دروزی‌ها، از حمله به سوریه استقبال کرده‌اند؛ در برابر همه این‌ها، کاربران همسو با مقاومت بر نقش ایران، حزب‌الله و بشار اسد در حفظ سوریه تأکید کرده و نسبت به تضعیف این محور هشدار داده‌اند.

تحلیل مضمون یک روش کیفی برای شناسایی و تحلیل الگوهای معنایی در داده‌ها است که به‌ویژه در بررسی محتوای متنی، مانند توییت‌ها، کاربرد دارد. در این روش، محقق ابتدا با داده‌ها آشنا می‌شود و آنها را دقیقاً مطالعه می‌کند تا مفاهیم اولیه و کلی از محتوا را به‌دست آورد. سپس کدگذاری اولیه انجام می‌شود؛ در این مرحله، داده‌ها به بخش‌های کوچک‌تری به‌نام کد تقسیم می‌شوند که هر کدام نشان‌دهنده یک مفهوم یا ایده هستند. در مرحله بعد، کدهای مشابه و مرتبط با هم ترکیب می‌شوند تا مضامین اصلی و فرعی استخراج شوند. مضامین اصلی، به‌عنوان الگوهای معنایی کلان، نشان‌دهنده موضوعات محوری در داده‌ها هستند که به تحلیل‌گر کمک می‌کنند تا درک عمیق‌تری از داده‌ها به‌دست آورد. بعد از شناسایی مضامین، تحلیل‌گر هر یک از آنها را با دقت بررسی و تفصیل می‌کند تا معنای واقعی آنها و روابط بین آنها روشن شود .در نهایت، گزارش‌دهی نتایج انجام می‌شود، که در آن یافته‌های کلیدی و م ضامین شناسایی‌شده با استفاده از نمونه‌های واقعی از داده‌ها به‌صورت دقیق و جامع توصیف می‌شوند. این روش به‌خصوص در تحلیل محتوای شبکه‌های اجتماعی، مانند توییتر، مفید است زیرا به‌سادگی می‌توان الگوهای فکری، ایدئولوژیک و رفتاری کاربران را تشخیص داد و واکنش‌های آنان را به موضوعات مختلف بررسی کرد. در جداول زیر، اصلی‌ترین محورهای تولید و انتشار محتوا مشاهده می‌شود.

#	زیرمحور	نمونه توییت	جامعه
حمایت از جولانی و سیاست‌های منطقه‌ای او			
۱	تقدیر از الجولانی به سبب تلاش برای حفظ تمامیت ارضی سوریه و انتقاد از اتهام او به وامداری از رژیم	Nathalie	۱ ۲ ۴ ۶ ۷
۲	اظهار سرسپردگی نسبت به جولانی و آمادگی برای جانفشانی در مسیر او	LBOmar الطروبلسی	
۳	رد و تکذیب اخبار مبنی‌بر فرار جولانی از دمشق	ماجد الخالدی Majed A...	
انتقاد از بشار، حمایت از دروزی‌ها، رژیم صهیونیستی و اظهار شادمانی از حمله به سوریه			
۱	حمایت از رژیم صهیونیستی	إيدي كوهين אדי כהן...	۱ ۲ ۴ ۶ ۷
۲	معرفی دروزی‌ها به‌عنوان دست‌نشانده‌های بشار و حافظ منافع خاندان اسد	محمد شازار	
۳	حمایت از دروز سوریه	مجلة الجرس	

#	زیرمحور	نمونه توییت	جامعه
انتقاد از الجولانی و معرفی او به‌عنوان مهره فاقد اختیار			
۱	معرفی جولانی به‌عنوان مهره ترکیه	 **الموجز الروسی | Russ...** ✓ @mog_Russ ۶۳۵,۹۲۳ دنبال‌کننده ۲۶ دنبال‌شونده عاجل: ترکیا تصدر أمراً لـ "أحمد الشرع" بمغادرة القصر الرئاسی فی دمشق فوراً. https://t.co/NpkqLVs9Pk ۵,۹۶۲ ۳۱۰ ۹۹۷,۲۹۱	۳۵
۲	ترسو و بزدل خواندن جولانی	 **د.سعاد القیسی** @suoad_q ۱۳۲,۳۰۳ دنبال‌کننده ۹۳۲ دنبال‌شونده الجولانی : نحن لانجید اللطم والبکاء بل نجید الاستنکار والهروب https://t.co/SbluZg9GvN ۳,۶۸۹ ۳۸۵ ۱۵۱,۲۳۶	
۳	ناتوانی جولانی در مقابله با اسرائیل به دلیل وابستگی به ائتلاف صهیوامریکایی	 **البشیر** ✓ @Al_Basheer1 ۵۷,۳۹۱ دنبال‌کننده ۳,۲۱۸ دنبال‌شونده #حسین_مرتضی : العشائر العربیة بالسعودیة والبحرین والکویت والاردن ووو ، تعلن النفیر العام ، لکن ضد مین ما فهمنا ، یا ریت سمعنا صوتکم ضد کیان الاحتلال اسمعوا هالرسالة وشوفوا ضد مین... ۳,۲۲۹ ۵۵۶ ۳۹۸,۶۹۶	
بازخوانی تلاش‌های مقاومت و ایران در حفظ سوریه و دیگر مضامین همسو			
۱	پیش‌بینی سقوط سوریه در صورت کنار گذاشته شدن مقاومت توسط شهید نصرالله	 **TNT** ✓ @TNT_arabic ۷۷,۱۷۳ دنبال‌کننده ۱۴,۶۸۸ دنبال‌شونده السید الشهید حسن نصرالله "رضوان الله علیه" عام ۲۰۱۳ یتوقع الذی یحدث فی سوریا حالیاً بالحرف الواحد .. https://t.co/AnbVzalUHW ۳,۶۸۸ ۶۹۵ ۱۹۰,۲۲۸	۳۵
۲	اشاره به کاهش شدید نقش‌آفرینی ترکیه در سوریه	 **سامح عسکر** ✓ @sameh_asker ۲۷۶,۸۲۷ دنبال‌کننده ۳,۵۵۵ دنبال‌شونده الرئیس الترکی أردوغان : اذا لم تتوقف إسرائیل عن قصف دمشق فسوف أخطب خطبة فی اسطنبول....!!! https://t.co/hcjQwlybeH ۷,۷۶۳ ۶۵۸ ۹۰۸,۴۷۱	
۳	اشاره به تلاش‌های بشار اسد برای حفظ کشور از شر صهیونیست‌ها	 **Sayed | LBP🇱🇧...** ✓ @Mosawii_ ۳۸,۲۴۸ دنبال‌کننده ۴,۵۳۶ دنبال‌شونده أصدق شیء قرأته هذه الأیام .. أنّ هذا الرجُل هو من تحرر من سوریا و لیس العکس https://t.co/LJOjwmtA0V ۶,۵۲۱ ۱,۱۱۷ ۳۸۶,۱۸۵	

تحلیل آماری

تحلیل خط زمانی

تحلیل سیر زمانی انتشار محتوای موضوع

تحلیل آماری کاربران و پست‌ها

آمار و ارقام مربوط به پست‌ها و کاربران موضوع

تحلیل هشتگ‌ها و سوگیری آنان

مهمترین‌های شکل گرفته و رویکرد آنان

تحلیل‌های آماری دیگر

مهمترین پلتفرم‌ها، حساسیت محتوا و...

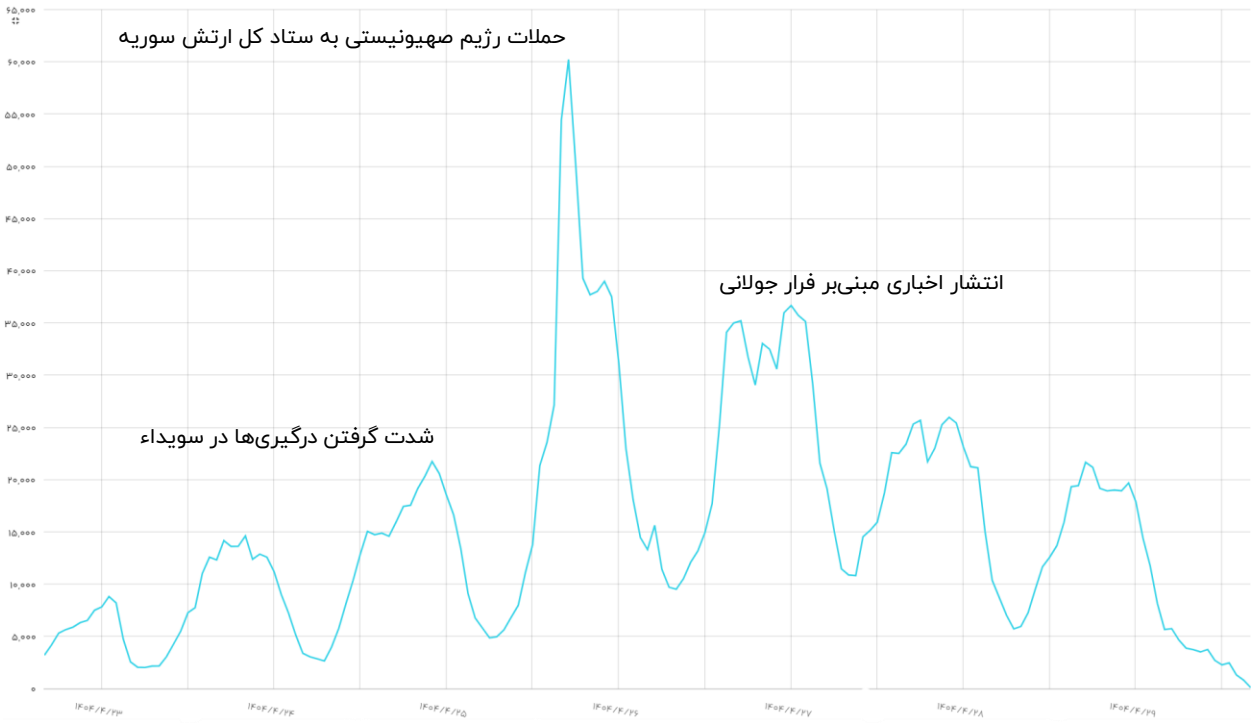
تحلیل آماری و کمی

این بخش گزارش به تحلیل کمی و کیفی محتوای مرتبط با موضوع گزارش اختصاص دارد و نمودارهای ارائه‌شده به شناخت دقیق‌تر کمک می‌کنند. با استفاده از روش آمیخته، که ترکیبی از پژوهش‌های کمی و کیفی است، محتوای شبکه‌های اجتماعی بررسی می‌شود. در این روش، فرضیه‌ها همزمان با استفاده از آمار و تحلیل‌های کیفی مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. در ادامه پس از بررسی خلاصه مدیریتی و بررسی مبسوط آماری موضوع پرداخته خواهد شد.

خلاصه مدیریتی: مطابق تحلیل‌های آماری، بیش از ۲ میلیون و ۶۰۶ هزار توییت در یک هفته توسط بیش از ۲۰۰ هزار کاربر منحصربه‌فرد تولید و منتشر شده است. بیشترین فراوانی تولید و انتشار مربوط به بازه حملات رژیم صهیونیستی به دمشق است. غالب کاربران از پلتفرم اندروید برای انتشار محتوا خود بهره گرفته‌اند و هشتگ‌های پرتکرار عموما رویکردی غیرهمسو با سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران و مقاومت دارد.

۱- نمودار روند زمانی تولید و انتشار محتوا

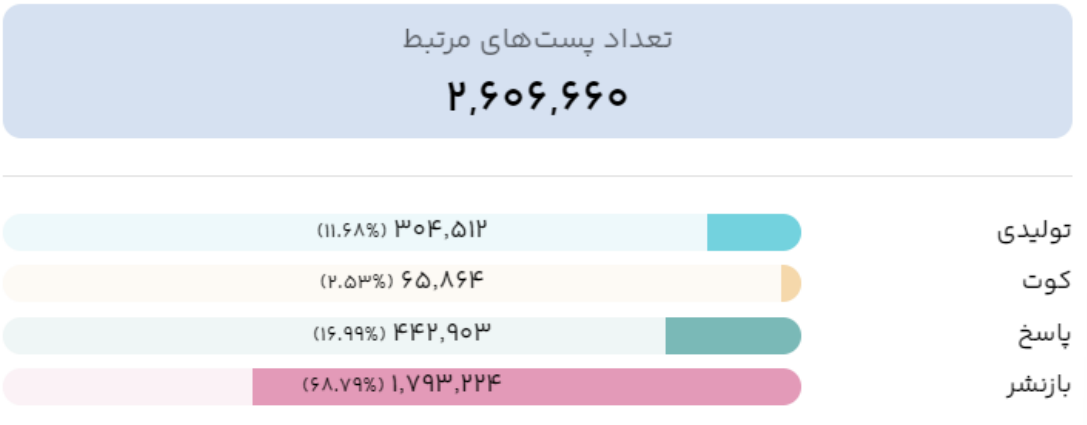
در نمودار زیر، قله‌های تولید و انتشار محتوا و همچنین سیگنال‌های ضعیف شکل‌دهنده به این قله‌ها قابل مشاهده هستند. بررسی روند تولید و انتشار محتوا می‌تواند باعث شناسایی تاثیرگذارترین پدیده‌ها بر میزان اهتمام کاربران نسبت به موضوع گزارش شود.

مطابق نمودار بالا، تنها در یک هفته بیش از ۲ میلیون توییت در ارتباط با موضوع گزارش تولید و منتشر شده است. این موضوع نشان‌دهنده اهمیت بالای تحولات سوریه برای کاربران عرب‌زبان ایکس دارد. اصلی‌ترین قله‌ها شامل افزایش درگیری‌ها در سویداء، حملات رژیم صهیونیستی به دمشق و انتشار اخباری مبنی‌بر فرار جولاني به ادلب یا ترکیه می‌شود. گفتنی است همچنان روند تولید و انتشار محتوا در رابطه با این موضوع تداوم دارد.

۲- آمار کلی پست‌ها

در نمودار ارائه شده در این بخش، فراوانی توییت‌های خزش شده و مرتبط با موضوع گزارش قابل مشاهده است.

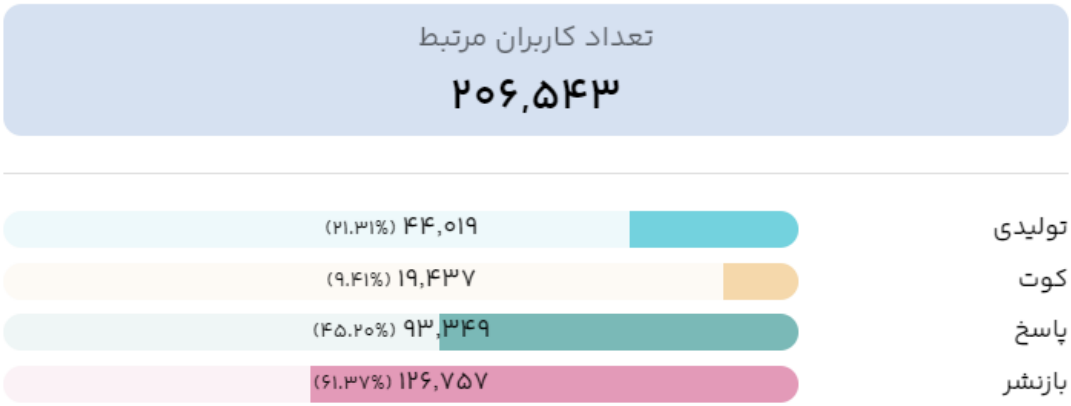

- **توییت‌های مرتبط و حاوی جستار:** توییت‌های مرتبط با موضوع گزارش در بازه مورد بررسی به حدود ۲ میلیون و ۶۰۶ هزار توییت می‌رسد. این توییت‌ها حاوی کلمات کلیدی است که در گام نخست شناسایی و یادداشت شد.
- **انواع توییت تولید و منتشر شده:** مطابق جدول روبرو، از مجموع توییت‌های مرتبط با موضوع گزارش، ۶۸/۷۹ درصد را بازنشر، ۱۶/۹۹ درصد را ریپلای (پاسخ) و جمعا حدود ۱۳ درصد را محتوای تولیدی و نقل‌قول (کوت) تشکیل می‌دهد. باتوجه به آمار ارائه شده در مورد انواع توییت می‌توان اینگونه برداشت کرد که کاربران در موضوع گزارش، از راهبران افکار عمومی و خبرگزاری‌های فعال در این زمینه، اثرپذیری داشته‌اند. این آمار، فرضیه فعالیت رباتیک را به‌وجود می‌آورد. ضمن بررسی‌های انجام شده در تحلیل شبکه و تحلیل عملکرد و زیستِ کاربران تصادفی، این فرضیه به‌اثبات گرایید. فراوانی بالای پاسخ (ریپلای)، نشان‌دهنده بحث‌برانگیز بودن موضوع گزارش در میان جامعه عرب ایکس است.

ردیف	نوع توییت	فراوانی (تعداد)	نسبت (درصد)
۱	بازنشر (ری‌پست)	۱,۷۹۳,۲۲۴	۶۸/۷۹
۲	نقل‌قول (کوت)	۶۵,۸۶۴	۲/۵۳
۳	تولیدی (توییت)	۳۰۴,۵۱۲	۱۱/۶۸
۴	پاسخ (ریپلای)	۴۴۲,۹۰۳	۱۶/۹۹

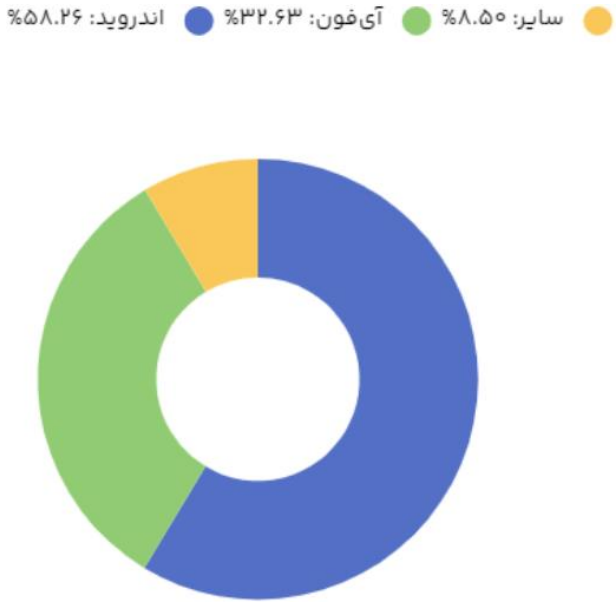
۳- آمار کلی کاربران

در ادامه، آمار کلی کاربرانی که محتوای تولید شده توسط ایشان جمع‌آوری شده است قابل مشاهده است. کاربرانی که محتوای مرتبط با موضـوع گزارش تولید و منتشـر کرده‌اند، به‌صـورت جداگانه مورد بررسـی قرار گرفته‌اند. نمودار زیر براساس فراوانی کاربران برخوردار از شناسه منحصر به‌فرد ترسیم شده است.

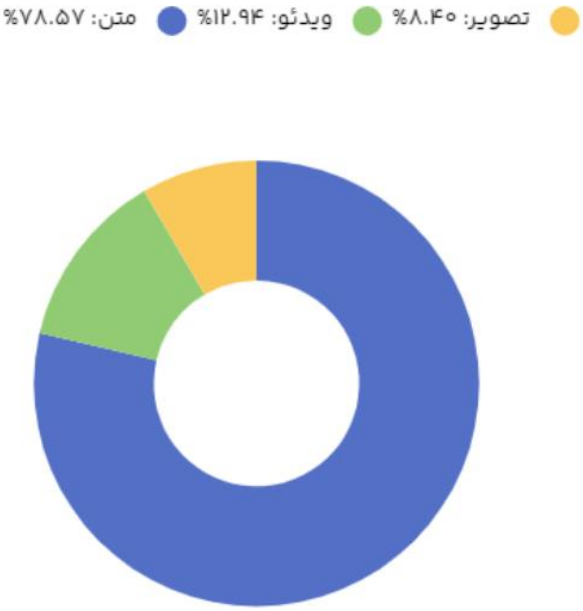
- **حساب‌های کاربری مرتبط با موضوع گزارش:** از مجموع شمار کاربر بررسی شده که فراوانی قابل توجهی به‌شمار می‌آید، حدود ۲۰۶ هزار حساب منحصر به‌فرد محتوای مرتبط با موضوع گزارش تولید و منتشر کرده‌اند. این موضوع نشان‌دهنده اهتمام جدی کاربران فعال در بستر ایکس عربی نسبت به موضوع گزارش است.

۴- پلتفرم مورد استفاده کاربران

در نمودار روبرو، پلتفرم‌های مورد استفاده کاربران مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. این نمودار با در نظر گرفتن شاخصه فراوانی (تعداد) محتوا ترسیم شده است. ترسیم این نمودار می‌تواند منجر به شکل‌گیری فرضیاتی نظیر فعالیت رباتیک جهت حمایت یا تضعیف پایگاه اجتماعی موضوع گزارش منجر شود. مطابق نمودار روبرو، حدود ۵۸ درصد کاربران از پلتفرم اندروید برای تولید و انتشار محتوا بهره گرفته‌اند. این نکته نشان از تعامل بالای کاربرانِ حقیقی (غیر ربات) با موضوع گزارش دارد. در مرتبه بعدی، حدود ۳۲/۶ درصد کاربران از پلتفرم آی‌فون و آی‌پد برای انتشار محتوای خود استفاده نموده‌اند. استفاده از سایر بسترها (ThirdParty) نسبت قابل توجه ۸/۵۰ درصد را نشان می‌دهد. این امر فرضیه فعالیت رباتیک را ایجاد می‌کند. ضمن بررسی‌های صورت‌گرفته در بخش تحلیل گراف، این فرضیه به‌اثبات گرایید.

۵- برخورداری از مدیا

داده‌ها نشان می‌دهد که بخش اعظم محتوای منتشرشده در ارتباط با تحولات سوریه، در پلتفرم ایکس عربی (حدود ٪۷۸) به صورت «متنی» است که این امر نشان‌دهنده ماهیت کلی متن‌محور این شبکه است. حدود ۱۳٪ از محتوا حاوی مدیای مرتبط با درگیری‌های سویداء، پیام ویدئویی الجولاني و حملات رژیم صهیونیستی به محیط کاخ ریاست جمهوری و ساختمان ستاد مشترک ارتش در دمشق است. حدود ۸ درصد محتوا نیز دربر دارنده تصاویری از آثار جنگ و رهبران اطراف درگیر است.

۶- ابرهشتگ‌های برتر

در نمودار زیر که براساس فراوانی ترسیم شده است، پرتکرارترین هشتگ‌های مورد استفاده کاربران در موضوع گزارش قابل مشاهده است. گفتنی است که اندازه هشتگ با فراوانی استفاده از آن توسط کاربران، رابطه مستقیم دارد. ترسیم این نمودار می‌تواند به شناسایی اصلی‌ترین مطالبات یا محورهای اظهارنظر در مورد موضوع گزارش بینجامد.

ابر هشتگ تحلیل‌شده نشان‌دهنده صحنه‌ای چندلایه و چندقطبی از گفتمان کاربران عرب‌زبان پیرامون تحولات اخیر سوریه است. در مرکز این فضا، واژه‌هایی چون «سوریا»، «دمشق»، «سوریا_الآن» و «الجولاني» قرار دارند که محوریت بحران داخلی سوریه، به‌ویژه در پایتخت و مناطق جنوبی، و نقش برجسته چهره‌هایی چون جولانی در روایت‌سازی مجازی را برجسته می‌کنند. همچنین، تکرار نام‌هایی مانند «السویداء»، «العشائر_العربية» و «حكمت_الهجري» بیانگر تمرکز کاربران بر درگیری‌های فرقه‌ای و شکاف‌های قومی در جنوب سوریه است.

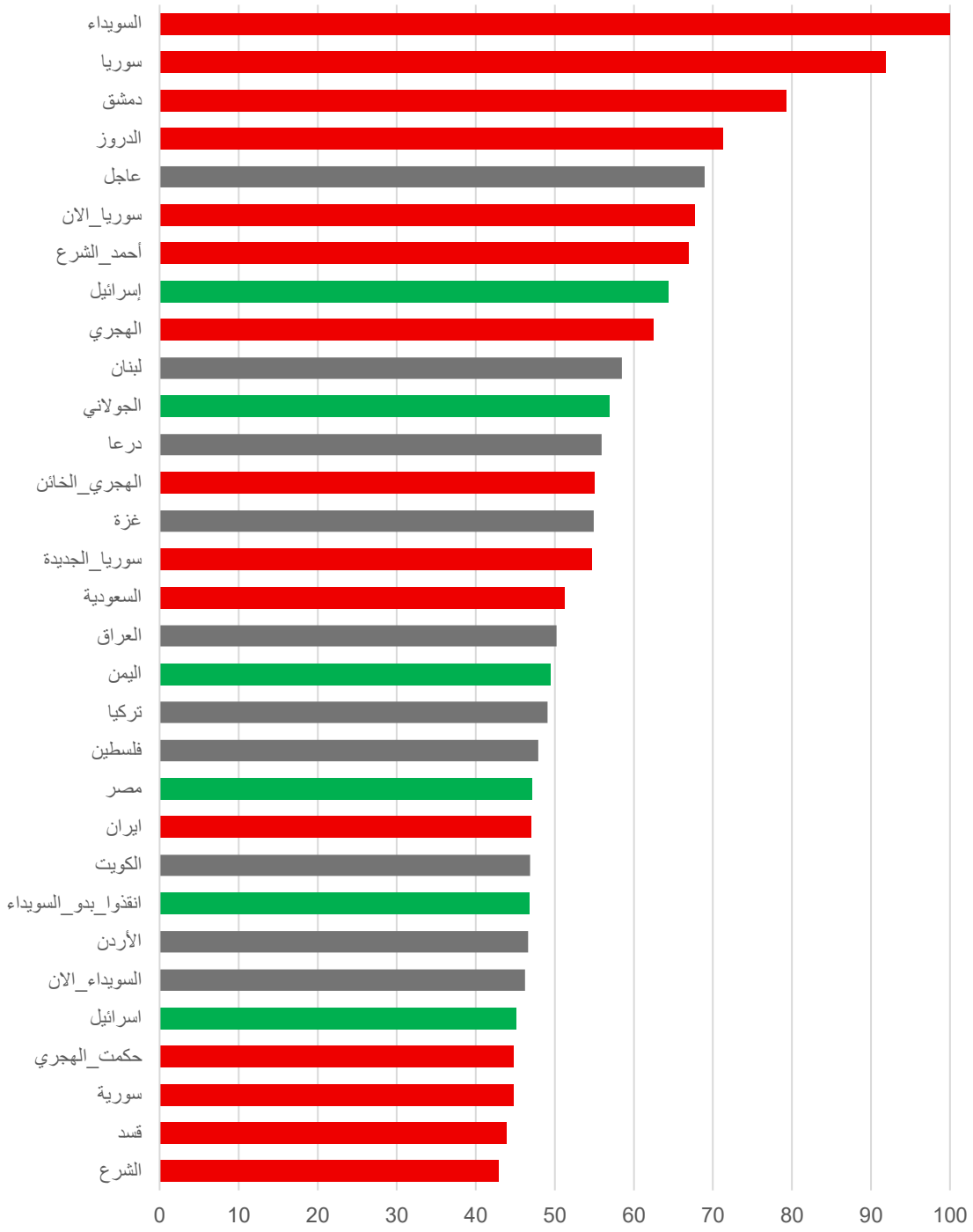
در سطحی فراتر، حضور کشورهایی چون «إسرائيل»، «إيران»، «تركيا»، «لبنان»، «السعودية» و «الأردن» در کنار پایتخت‌هایی مانند «بغداد»، «الرياض» و «طهران»، گویای آن است که کاربران تحولات سوریه را در بستر نزاع‌های منطقه‌ای تفسیر می‌کنند. هم‌نشینی هشتگ‌هایی چون «غزة_تموت_جوعاً» و «فلسطين» با نام «سوريا» نیز نشان می‌دهد که ذهن کاربران در پیوندی گفتمانی میان بحران سوریه و جنگ غزه فعال شده است.

در لایه‌ای جزئی‌تر، هشتگ‌هایی چون «تلفزيون_سوريا»، «قسد»، «البدو»، «احمد_الشرع» و «بني_معروف» بازتاب‌دهنده خرده‌روایت‌هایی هستند که به گروه‌های قومی، کنشگران محلی یا رسانه‌های خاص مربوط می‌شوند. این لایه‌ها نشان می‌دهند که کاربران نه‌تنها بر بازیگران اصلی بلکه بر نقش اقلیت‌ها، شخصیت‌های مذهبی و ظرفیت رسانه‌ای نیز تمرکز دارند. این تنوع و تودرتویی در لایه‌های گفتمان، نمایی دقیق از پیچیدگی سوشال‌مدیا در مواجهه با بحران سوریه ترسیم می‌کند.

.

۷- رویکرد هشتگ‌های پرکاربرد

در این بخش از گزارش، رویکرد هشتگ‌های پرکاربرد مشخص شده است. در نمودار زیر، هشتگ‌هایی که با رنگ قرمز مشخص شده‌اند، غالبا توسط جبهه معارض و غیرهمسو و هشتگ‌های سبز توسط حامیان مقاومت و جبهه همسو استفاده شده‌اند. هشتگ‌های خنثی یا مورد استفاده دو جبهه نیز با رنگ خاکستری مشخص شده‌اند.

تحلیل هوش مصنوعی

تحلیل احساسات و هیجانات

بررسی فضای کلی و خط زمانی مرتبط با آن

تحلیل مهمترین اسامی و رویکرد نسبت به آنان

بررسی مهمترین اشخاص، سازمان‌ها و... در موضوع

طبقه‌بندی هوشمند محتوا

براساس موضوع، لهجه، کنش گفتاری و...

تحلیل هوشمند کاربران

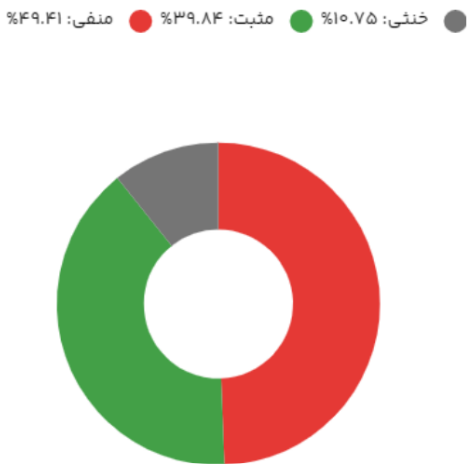
سن، جنسیت، تحصیلات و... کاربران

تحلیل هوش مصنوعی

در سامانه مهتا[1]، با استفاده از ظرفیت هوش مصنوعی و فرایند آموزش ماشین، محتوای مرتبط با موضوع گزارش، با سرعتی بسیار بالا، قابل تحلیل است. توانمندی این سامانه در تحلیل هوشمند محتوا، حاصل کدگذاری دستی محتوا در مقیاس و فراوانی بالا توسط زبان‌شناسان مسلط به لهجه‌های مختلف زبان عربی است. در ادامه، نمودارهای ترسیم شده با استفاده از این ظرفیت کم‌نظیر قابل مشاهده است.

خلاصه مدیریتی: بررسی‌ها با استفاده از ابزار هوش مصنوعی نشان از غلبه احساسات و هیجانات منفی دارد. بخش اعظم این محتوای منفی در ارتباط با رژیم صهیونیستی تولید و منتشر شده است. پس از پخش پیام تلویزیونی ابومحمد الجولاني، فعالیت رباتیک در حمایت از او و منجر به شکل‌گیری قله‌ای از محتوای مثبت شد.

۱- تحلیل احساسات[2]

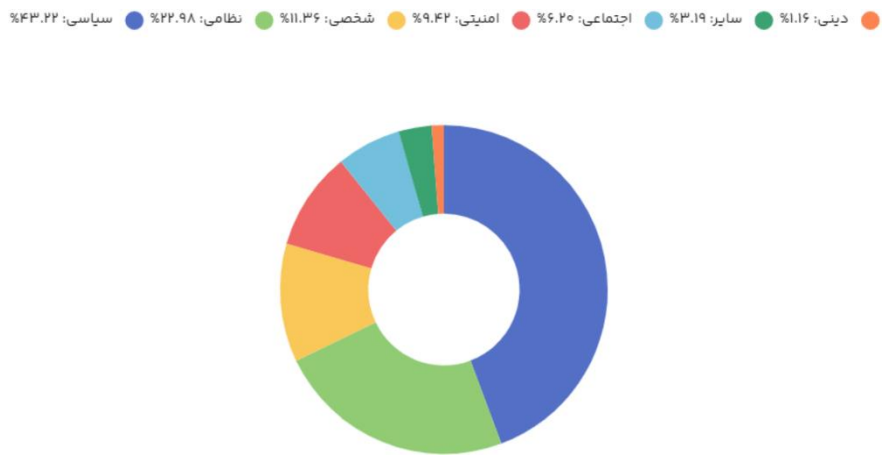
تحلیل احساسات با هوش مصنوعی به فرآیند ارزیابی و دسته‌بندی احساسات بیان‌شده در متن‌های مختلف، مانند پست‌های شبکه‌های اجتماعی، اشاره دارد. این تحلیل‌ها با استفاده از مدل‌های پردازش زبان طبیعی (NLP) انجام می‌شوند و هوش مصنوعی قادر است احساسات کاربران را به دسته‌هایی مانند مثبت، منفی یا خنثی تقسیم کند. تحلیل احساسات کاربران پلتفرم ایکس با استفاده از مدل‌های پردازش زبان طبیعی نشان می‌دهد که واکنش عمومی نسبت به تحولات اخیر سوریه عمدتاً با احساسات منفی همراه بوده است. از میان کل محتوای تحلیل‌شده، ۴۹.۴۱ درصد توییت‌ها دارای بار منفی هستند که بخش قابل‌توجهی از آن متوجه رژیم صهیونیستی است. کاربران با لحنی انتقادی، تجاوزات نظامی این رژیم به خاک سوریه، به‌ویژه دمشق و استان سویدا را محکوم کرده‌اند و در برخی موارد، نسبت به گسترش احتمالی درگیری‌ها به سایر کشورهای عربی نیز هشدار داده‌اند. این حجم بالای واکنش منفی، بازتابی از خشم و نارضایتی گسترده کاربران از دخالت‌های خارجی و پیامدهای آن بر ثبات سوریه است.

در مقابل، ۳۹.۸۴ درصد از توییت‌ها حاوی احساسات مثبت‌اند که عمدتاً ناظر بر تقدیر از ایستادگی عشایر عرب و ترکمان سوریه در برابر درگیری‌های داخلی و شورش‌های دروزی هستند. بخشی از محتوای مثبت نیز به حمایت از بازیگران محلی یا منطقه‌ای همسو با حفظ تمامیت ارضی سوریه و مقابله با تجاوز خارجی اختصاص دارد. این دسته از توییت‌ها حاکی از تمایل بخشی از کاربران به بازگشت ثبات، همبستگی قومی و دفاع از حاکمیت ملی است.

سهم توییت‌های خنثی، برابر با ۱۰.۷۵ درصد، شامل اخبار رسمی، بازنشر گزارش‌های رسانه‌ای یا تحلیل‌های فاقد قضاوت مستقیم است. این بخش گرچه کم‌حجم‌تر از دو دسته دیگر است، اما نشان می‌دهد که بخشی از کاربران همچنان نقش ناظر یا انتقال‌دهنده بی‌طرف اطلاعات را ایفا می‌کنند. در مجموع، توزیع احساسات بیانگر آن است که در میان کاربران عرب‌زبان، اگرچه گفتمان انتقادی نسبت به رژیم صهیونیستی غالب است، اما حمایت از بازیگران محلی همسو با حفظ ثبات سوریه نیز سهم قابل‌توجهی در شکل‌دهی به گفتمان مثبت دارد.

[1] www.mahta.co
[2] Sentiment Analysis

۲- دسته‌بندی موضوعی محتوا

داده‌های استخراج‌شده از پلتفرم ایکس نشان می‌دهد که بیشترین حجم محتوای منتشرشده درباره تحولات اخیر سوریه در حوزه موضوعات سیاسی بوده و سهمی معادل ۴۳.۲۲ درصد را به خود اختصاص داده است. کاربران عمدتاً بر مسائل مرتبط با مشروعیت بازیگران داخلی و منطقه‌ای، موضع‌گیری نسبت به رژیم صهیونیستی، نقش عشایر عرب، و آینده ساختار قدرت در سوریه تمرکز کرده‌اند. این سهم بالا نشان‌دهنده اهمیت بُعد سیاسی در درک عمومی کاربران از بحران جاری است. در رتبه دوم، محتوای نظامی با ۲۲.۹۸ درصد قرار دارد که بیانگر تمرکز قابل‌توجه بر درگیری‌های میدانی، تحرکات ارتش سوریه، نقش عشایر مسلح، و حملات رژیم صهیونیستی است. این دسته از محتواها بازتاب‌دهنده نگرانی نسبت به تشدید خشونت و احتمال گسترش دامنه نبردهاست. سایر موضوعات شامل ابعاد شخصی (۱۱.۳۶٪) همچون ابراز وفاداری یا خصومت نسبت به شخصیت‌هایی چون جولانی، امنیتی (۹.۴۲٪) با تأکید بر تهدیدهای داخلی و خارجی علیه ثبات سوریه، موضوعات متفرقه (۳.۱۹٪)، و در نهایت محتوای دینی (۱.۱۶٪) است که اگرچه سهم کمتری دارند، اما بازتاب‌دهنده حضور روایات هویتی، قومی و فردمحور در روایت‌سازی کاربران هستند. این توزیع نشان می‌دهد که بحران سوریه برای کاربران نه‌فقط یک بحران میدانی، بلکه گره‌خورده با مسائلی عمیق‌تر در سیاست، امنیت، و هویت است.

۳- ابر موجودیت‌های نامدار

در نمودار زیر، موجودیت‌های مورد بحث و تبادل نظر توسط کاربران قابل مشاهده است. موجودیت‌ها معمولاً مابه‌ازای خارجی دارند. اندازه کلمات در نمودار زیر با فراوانی استفاده از آن‌ها توسط کاربران، رابطه مستقیم دارد.

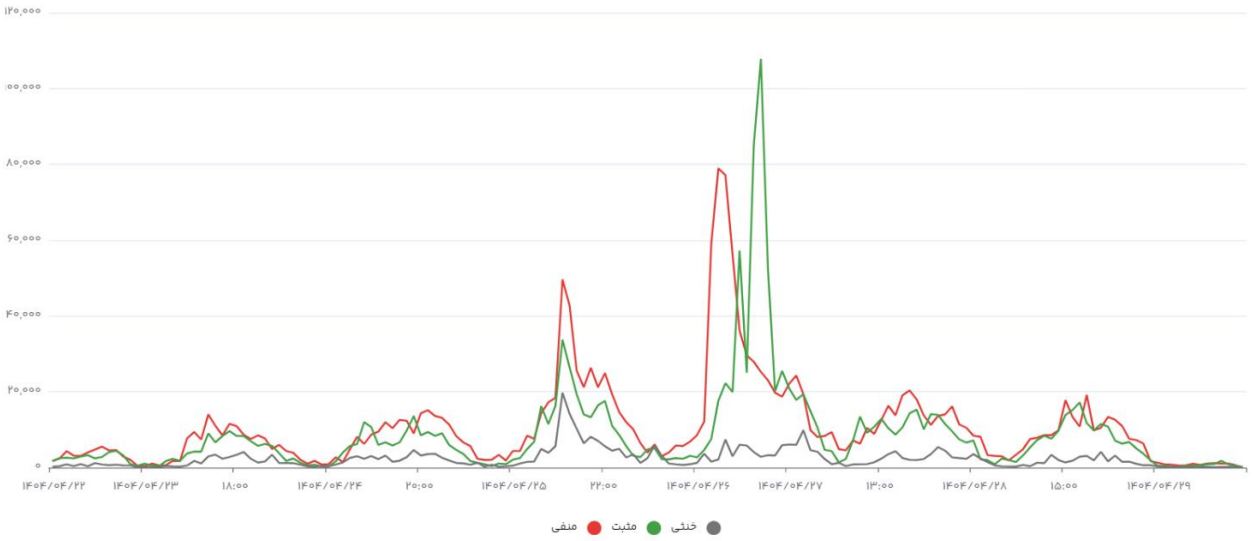
ابر موجودیت‌های پرتکرار در محتوای کاربران عرب‌زبان پیرامون تحولات اخیر سوریه، نشان‌دهنده تمرکز گفتمان بر بازیگران اصلی داخلی و خارجی بحران است. در مرکز این گفتمان، واژه‌هایی چون «سوریا»، «دمشق»، «الجولاني» و «الجيش السوري» قرار دارند که بازتاب‌دهنده تمرکز بر تحولات میدانی، نقش‌آفرینی چهره‌هایی مانند جولانی، و وضعیت سیاسی و نظامی دولت سوریه هستند. همچنین اسامی مرتبط با مناطق و گروه‌های محلی نظیر «السویداء»، «الدروز» و «العشائر» نمایانگر اهمیت ابعاد قومی و فرقه‌ای در روایت کاربران است.

در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی، موجودیت‌هایی چون «إسرائيل»، «الصهيونية»، «إيران»، «تركيا»، «السعودية» و «لبنان» به‌وضوح تکرار شده‌اند که نشان‌دهنده درهم‌تنیدگی تحولات سوریه با رقابت‌های منطقه‌ای است. همچنین نام‌هایی مانند «نتنياهو»، «حزب الله»، «قسد» و «حكمت الهجري» بیانگر توجه کاربران به بازیگران فرامنطقه‌ای، نیروهای مقاومت، و رهبران قومی حاضر در معادله جنوب سوریه‌اند. این الگو نشان می‌دهد که کاربران، بحران سوریه را نه‌فقط در قالب یک نزاع داخلی، بلکه به‌مثابه میدانی از تقابل سیاسی، فرقه‌ای و ژئوپلیتیکی گسترده درک و روایت می‌کنند.

.

۴- خط زمانی احساسات

در نمودار خط زمانی زیر، نسبت احساسات مثبت و منفی محتوای تولید و منتشرشده در بازه زمانی گزارش قابل مشاهده است. این نمودار می‌تواند به درک روند تولید و انتشار محتوای مثبت یا منفی نسبت به موضوع گزارش کمک کند.

نمودار احساسات در بازه زمانی گزارش نشان می‌دهد که به‌طور کلی، محتوای دارای بار منفی در اغلب مقاطع بر احساسات مثبت و خنثی غلبه داشته است. این الگو بازتاب‌دهنده تسلط گفتمان‌های انتقادی، نارضایتی‌ها و واکنش‌های منفی کاربران نسبت به روند تحولات میدانی و سیاسی سوریه در این دوره زمانی است، به‌ویژه در مواجهه با حملات خارجی و بحران‌های امنیتی داخلی.

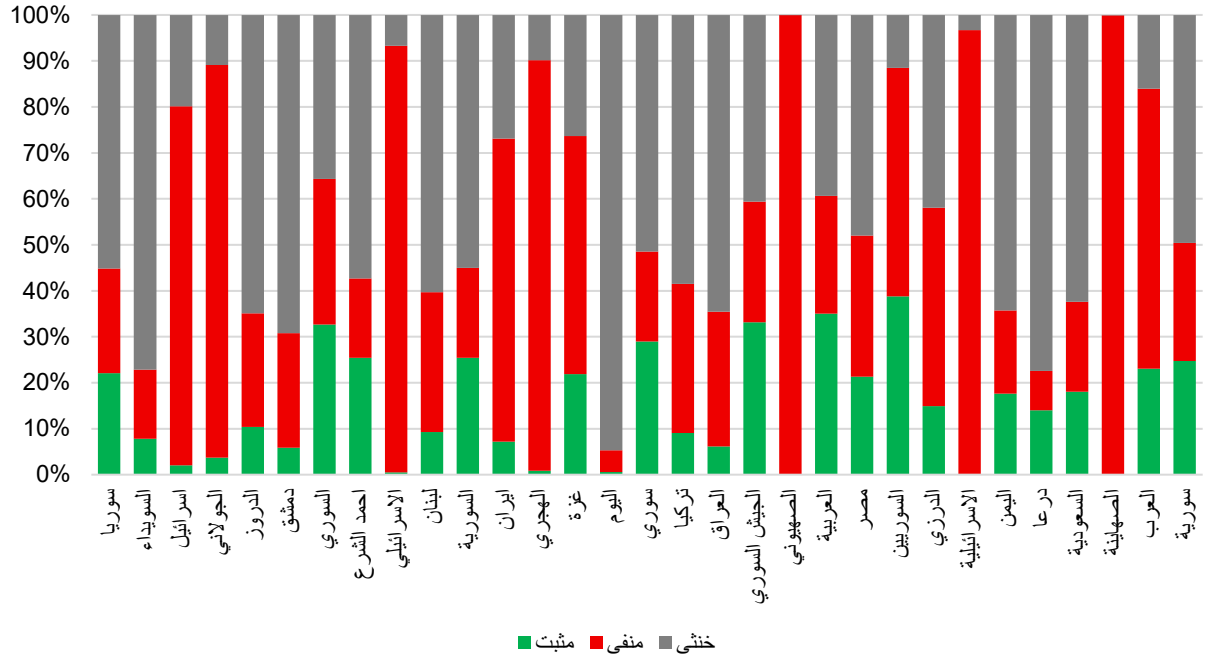
برجسته‌ترین اوج احساسات منفی در تاریخ ۲۵ تا ۲۶ تیرماه ۱۴۰۴ ثبت شده که به‌وضوح با حمله سنگین رژیم صهیونیستی به دمشق، کاخ ریاست‌جمهوری و ستاد مشترک ارتش سوریه هم‌زمان است. این حمله نه‌تنها واکنش‌های شدید کاربران علیه اسرائیل را برانگیخت، بلکه سطحی بی‌سابقه از خشم، محکومیت و نگرانی را در گفتمان عمومی پلتفرم ایکس عربی به نمایش گذاشت.

در ادامه این اوج منفی، بلافاصله قله‌ای در احساسات مثبت شکل گرفته که به پیام تلویزیونی ابومحمد الجولاني خطاب به مردم سوریه بازمی‌گردد. این پیام که با لحن تبلیغاتی و احساسی بیان شد، موجی از حمایت و همبستگی میان بخشی از کاربران را رقم زد. با این حال، بررسی دقیق‌تر گسترش سریع این پیام و حجم بالای توییت‌های هم‌راستا نشان می‌دهد که بخش قابل توجهی از این حمایت‌ها توسط بات‌سنترها یا حساب‌های سازمان‌یافته تقویت شده‌اند، که نشانه‌ای از مداخله‌گری ساختاری در تولید احساسات مثبت در فضای مجازی به‌نفع جولانی تلقی می‌شود.

.

۵- رویکرد محتوا نسبت به موجودیت‌ها نامدار

نمودار زیر نشان‌دهنده رویکرد محتوای بررسی شده نسبت به موجودیت‌های برتر می‌باشد. موجودیت‌ها مابه‌ازای خارجی دارند و شامل مواردی از جمله، افراد، سازمان‌ها، رویدادهای مهم، مناصب، شهرها و کشورها هستند.

نمودار سه‌بخشی احساسات کاربران نسبت به موجودیت‌های مختلف نشان می‌دهد که بخش عمده واکنش‌ها نسبت به بازیگران کلیدی در بحران سوریه، بار منفی دارد. به‌ویژه موجودیت‌هایی مانند «إسرائيل»، «الصهيوني»، «الإسرائيلي»، «نتنياهو» و «الجيش_الإسرائيلي» با بالاترین سطوح احساسات منفی مواجه‌اند که نشان‌دهنده محکومیت گسترده تجاوزات رژیم صهیونیستی در گفتمان کاربران عرب‌زبان است. این امر با نمودار خط زمانی احساسات نیز هم‌راستاست و بر وزن بالای گفتمان ضداسرائیلی تأکید می‌کند.

در نقطه مقابل، برخی موجودیت‌ها مانند «العشائر»، «المسلمين»، «البدو»، و تا حدی «العراق» سهم بالاتری از احساسات مثبت را به خود اختصاص داده‌اند. این موضوع نشان می‌دهد که بخشی از کاربران نسبت به بازیگران قومی و منطقه‌ای همسو، رویکردی حمایتی اتخاذ کرده‌اند. حمایت از عشایر عرب، به‌ویژه در مقابله با شورش‌های محلی، و دفاع از نمادهای هویتی، بخشی از این رویکرد مثبت است.

همچنین، موجودیت‌هایی مانند «الدرزي»، «الدرزية»، «حكمت الهجري» و «الجولاني» با میزان بالایی از احساسات منفی مواجه‌اند که نشان‌دهنده بی‌اعتمادی یا خصومت کاربران نسبت به رهبران محلی یا گروه‌های متهم به همکاری با بازیگران خارجی است. در مجموع، این نمودار نه‌تنها گرایش‌های عاطفی کاربران را در قبال بازیگران مختلف نشان می‌دهد، بلکه لایه‌های تقابل، وفاداری و مشروعیت در فضای مجازی عربی پیرامون سوریه را نیز به‌خوبی آشکار می‌سازد.

جمع‌بندی و نظریه

افزایش نارضایتی عمومی از ابومحمد الجولانی، به‌ویژه در پی حملات گسترده رژیم صهیونیستی به دمشق و ناتوانی او در دفاع از حاکمیت سوریه، شکاف معناداری در میان حامیان پیشین او پدید آورده است. روایت مسلط در میان کاربران این است که جولانی به‌سبب وامداری سیاسی، فاقد ظرفیت کنش‌گری مستقل در برابر تجاوزات خارجی است. در این میان، تلاش‌های حساب‌های عربی‌نویس صهیونیستی نظیر ادی کوهن و مئیر مصری برای نفوذ به درون جریان‌های معارض جولانی، به مرحله هم‌نشینی با کاربران حامی محور مقاومت رسیده و بخش‌هایی از گفتمان ضدجولانی را به‌سوی همصدایی آشکار با این حساب‌ها سوق داده است.

از سوی دیگر، پیام تلویزیونی جولانی و موج بازنشر آن توسط بات‌سنترهای سعودی و اماراتی، تلاشی هدفمند برای ترمیم پایگاه اجتماعی او بود که از حیث فراوانی چشمگیر، اما از منظر فراگیری، فاقد اثرگذاری حقیقی است. هم‌زمان، مواضع هیجانی شماری از اینفلوئنسرهای منتسب به مقاومت در واکنش به شادمانی معارضان سوری پس از جنگ ۱۲ روزه، به واکنش شدید و گاه تفرقه‌افکنانه علیه ایران و جریان مقاومت انجامید. همچنین، دروزی‌های سوریه و شخصیت‌هایی چون حکمت الهجری، با فاصله‌ای معنادار، منفورترین موجودیت‌ها در گفتمان کاربران بودند. در سطح آینده‌پژوهی، سه سناریوی تداوم درگیری در جنوب، گسترش جنگ به لبنان، و تداوم آتش‌بس مشروط با رژیم صهیونیستی، در مرکز گمانه‌زنی کاربران قرار گرفته‌اند.

باهدف مدیریت این صحنه وضعیت، پیشنهاده‌های زیر ارائه می‌شود:

۱. پرهیز از تولید و انتشار محتوای تفرقه‌افکنانه که می‌تواند منجر به تخریب دستاوردهای جنگ ۱۲ روزه شود.
۲. تلاش برای احیای غیرت عربی دربرار اشغال جنوب سوریه.
۳. آگاه‌سازی کشورهایی نظیر اردن، مصر، ترکیه و بخش‌هایی از عراق از ارض موعود صهیونیست‌ها و مسیر داود.
۴. حضور منسجم و کارآمد در صحنه وضعیت باهدف ارتباط‌گیری با راهبران افکار عمومی و تاثیرگذاری.
۵. تقبیح هم‌صدایی با صهیونیست‌های عربی‌نویس نظیر مئیر مصری و ادی کوهن و افشای کارویژه تفرقه‌افکنی ایشان.
۶. افزایش هزینه تطبیع برای حاکمان عرب.
۷. اشاره به بدعهدی آمریکا و اسرائیل و بمب‌باران دمشق مدتی پس از سفر جولانی به امارات و همچنین دیدار او با ترامپ در سعودی.
۸. تاکید بر حفظ مؤلفه‌های ثبات (به ویژه لزوم مسلح ماندن مقاومت در عراق و لبنان) و درس عبرت گرفتن از سوریه.

